

Notat

Dato: 05.01.2016
Arkivsak: 2015/10949-2
Saksbehandlar: sunschu

Til: Fylkesordføraren

Frå: Fylkesrådmannen

Tillegg til sak om fylkeskommunale observatørar i styra ved private skular

Det følgjer av friskolelova § 5-1 at Hordaland fylkeskommune som vertsfylke har rett til å ha observatørar i styra til frittstående skular i fylket. Ordlyden i reglen er som følgjer:

«§ 5-1. Styret

Som øvste ansvarlege organ skal kvar skole ha eit styre. Skolen sitt styre skal oppnemnst i samsvar med det rettsgrunnlaget skolen blir driven etter.

Rett til å vere til stades på møte i styret, til å seie meininga si og få denne tilført protokollen, har:

a) ein representant oppnemnd av vertskommunen når det gjeld ein grunnskole, ein representant oppnemnd av fylkeskommunen når det gjeld ein vidaregåande skole, [...]»

Ordninga med observatørar i styra har eksistert lenge, sjå Lov om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring (privatskulelova) av 14. juni 1985 § 17.

Det er ikkje fastsett frå sentralt hald kven som skal representere vertsfylket, dette kan både vere representantar frå politisk hald eller administrativt tilsette i vertsfylket. Dei siste periodane har Hordaland fylkeskommune nytta administrativt tilsette som observatørar. Dette er ei ordning som har fungert godt og som dei frittstående skulane har gjeve gode tilbakemeldingar på. Rolla til observatørane er ikkje spesifisert i lova, og heller ikkje i forarbeida. I odelstingsproposisjon nr 33 (2002-2003) punkt 15.1.4 vert det framheva at det er viktig med demokratisk representasjon i skulen. Samstundes vert det understreka at skulen har ein rettmessig trong til å verne om sin eigenart. I høyringa hadde nokre høyringsinstansar spelt inn at det ville vere betre om vertsfylka fekk røysterett i styra. Dette vart avvist av departementet, av omsyn til fridomen til dei frittstående skulane. Framlegget vart karakterisert som eit inngrep i fridomen til dei frittstående skulane som ville vere i strid med føremålet med lova.

Observatørstatus i styra kan verte utfordrande, ved at ein vil kunne få opplysningar underlagt teieplikt, som til dømes forretningshemmelegheiter. Dette vil observatøren ha teieplikt om, uansett om det er ein politisk representant eller administrativt tilsett observatør.

Ein føremon med administrativt tilsette som observatørar er den informasjonsutvekslinga som går føre seg i samband med styremøta. Fleire av dei frittstående skulane er med i vårt inntakssystem Vigo, og her har både dei frittstående skulane og administrasjonen hatt nytte av kontakten via observatørane. Vidare har den fylkeskommunale PP-tenesta òg eit ansvar for elevane på dei frittstående skulane. Her har det at observatøren har vore administrativt tilsett med kjennskap til rutinar og systemet, vore ein føremon for å sikre at elevane får rettane sine oppfylt, uavhengig av kva skule dei går på. Det same kan ein seie om informasjonsutveksling om eksamensavvikling. Det er det offentlege som står for ein stor del av eksamensavviklinga, og her har både skulane og fylkesadministrasjonen nytt godt av informasjonsutveksling. Kjennskapen til detaljane i inntakssystemet, eksamensavviklinga, PP-tenesta og liknande er det dei administrativt tilsette som har.

På bakgrunn av det gode samarbeidet og fridomen til skulane, tilrår fylkesrådmannen at ordninga med å nytte administrativt tilsette som observatørar i styra til dei frittstående skulane vert vidareført.